

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoV/17/2013
Identifikačné číslo spisu:	9013899371
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9013899371.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. Jána Lukniša, Štiavnik č. 728, zastúpeného JUDr. Máriou Badovou, advokátkou, ulica Vajanského 1/2765, Žilina, proti žalovanému Obec Štiavnik, zastúpenej JUDr. Štefanom Buchom, advokátom, Nám. M. R. Štefánika 1, Žilina, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 30Cb/404/1995 o zaplatenie 38 526,33 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. novembra 2012, č. k. 2Obo/54/2012-567, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému trovy dovolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 507,38 Eur na účet právneho zástupcu, do 3 dní po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici n rozsudkom z 3. mája 2012, č. k. 30Cb/404/1995-501 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy právneho zastúpenia 639,81 eur na účet JUDr. Heleny Lulákovvej a 10 841,61 eur na účet Mgr. Štefana Buchu. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie 38 526,33 Eur (1 160 644,23 Sk) s príslušenstvom, ako bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo žalovanému vykonaním rekonštrukcie žalobcom, a to na nehnuteľnosti, pekárni, dom s. č. XX, postavený na pozemku parc. č. XXX v katastrálnom území T.. Dokazovaním súd zistil, že na základe dodatočného povolenia stavby vydaného Obvodným úradom životného prostredia v Bytči dňa 13. októbra 1992, boli vykonané stavebné úpravy na pekárni. Podľa znaleckých posudkov náklady na rekonštrukciu predstavujú sumu 1 160 664,23 Sk. Z konania na Okresnom súde v Žiline vedenom pod sp. zn. 13C/496/1993, ktorého rozsudok nadobudol právoplatnosť, krajský súd zistil, že žalobcovi bola uložená povinnosť vypratať a uvoľniť budovu pekárne. Ďalej zistil, že účastníci konania uzavreli písomnú zmluvu o nájme nebytových priestorov až 21. júna 1996, a že dňa 11. októbra 1991 uzavreli Dohodu, na základe ktorej štátna subvencia na stavbu pekárne v obci Štiavnik, poskytnutá Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy SR, bola výlučným vlastníctvom obce, ako kompenzácia za splatenie celého úveru, pričom obec bola garantom úveru. Podľa znaleckého posudku Ing. Ivety Sedlákovvej, PhD., Žilina č. 05/2008 z 29. septembra 2008 podiel žalobcu na vynaložených nákladoch na

rekonštrukciu nehnuteľnosti žalovaného je minimálne 26,69% a maximálne 50,84%.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa uzavrel, že medzi účastníkmi konania nevznikla žiadna zmluva (nájomná, či nepomenovaná, táto skutočnosť nebola v konaní ani sporná), preto nárok žalobcu posúdil ako bezdôvodné obohatenie podľa ustanovenia § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd vyslovil názor, že došlo k plneniu bez právneho dôvodu, o ktoré sa jedná tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval. Žalovaný sa bezdôvodne obohatil tým, že bola zhodnotená nehnuteľnosť v jeho vlastníctve. Toto bezdôvodné obohatenie však nevzniklo na úkor žalobcu, nakoľko cena za rekonštrukciu nehnuteľnosti bola zaplatená sčasti z úveru, ktorý splatila obec, teda žalovaný a sčasti z dotácie, ktorá bola poskytnutá žalobcovi.

V priebehu konania žalovaný vzniesol námietku premlčania podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného dozvedel najneskôr vtedy, keď ho žalovaný listom z 22. júla 2003 vyzval na vypratanie nehnuteľnosti - pekárne č. s. XX, podľa ktorého žalovaný doručil 28. marca 2003 žalobcovi prostredníctvom polície výpoveď. Na krajský súd bola žaloba podaná osobne 23. októbra 1995. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. Úspešnému žalovanému priznal náhradu trov právneho zastúpenia 639,81 Eur na účet JUDr. Heleny Lulákovvej a 10 841,61 Eur na účet Mgr. Štefana Buchu. Priznané trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia advokátky JUDr. Heleny Lulákovvej a JUDr. Mgr. Štefana Buchu. JUDr. Helene Lulákovvej súd priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 639,81 Eur, t. j. 1x108,21 Eur prevzatie a príprava zastúpenia; 27,05 Eur zastúpenie na pojednávaní dňa 19. januára 2004, ktoré bolo odročené (1/4 odmeny) a 1x504,55 Eur za zastúpenie na pojednávaní (základná odmena 499,57 Eur + režijný paušál 4,98 Eur). Právny zástupca JUDr. Mgr. Štefan Búcha v špecifikácii trov konania a trov právneho zastúpenia zo dňa 4. mája 2012 uviedol režijný paušál vo výške 164,-- Sk, t. j. 5,44 Eur za právne zastúpenie na pojednávaní dňa 26. 09. 2005. Vzhľadom na to, že režijný paušál za rok 2005 patril právnomu zástupcovi len vo výške 150,-- Sk, t. j. 4,98 Eur, súd JUDr. Lulákovvej priznal režijný paušál vo výške 4,98 Eur. Súd JUDr. Heleny Lulákovvej nepriznal odmenu vo výške 108,21 Eur za podanie na súd „Výjadrenie k podanému návrhu“ zo dňa 17. 09. 1995 z dôvodu, že toto vyjadrenie si napísal žalovaný sám (viď. č. 1. 67) a z dôvodu, že plná moc menovanej bola udelená až 09. 12. 2003. JUDr. Mgr. Štefanovi Buchovi súd priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 10 841,61 Eur, ktoré pozostávajú: odmena vo výške 9 989,21 Eur, t. j. 1x príprava a prevzatie 505,01 Eur, ďalšia porada s klientom 1x 505,01 Eur + 1x506,78 Eur = 1 011,79 Eur, za podania na súd za rok 2006 2x505,01 = 1 010,02 Eur, za rok 2007 5x505,48 Eur = 2 527,40 Eur, za rok 2008 2x505,88 Eur = 1 011,76 Eur, za rok 2010 2x506,78 Eur = 1 013,56 Eur, za rok 2010 1x253,39 Eur (za námietky 1/4 odmeny), štúdium spisu 1x505,48 Eur a za účasť na pojednávaní za rok 2006 2x505,01 Eur = 1 010,02 Eur, za rok 2010 1x506,78 Eur, za rok 2012 1x126,80 Eur (1/4 odmeny) a 1x507,20 Eur, náhrada hotových výdavkov vo výške 177,64 Eur, t. j. 3x služobná cesta Žilina - Banská Bystrica a späť autobusom v roku 2006 6,14 Eur, rok 2007 2x10,92 Eur = 21,84 Eur a služobná cesta Žilina - Banská Bystrica a späť motorovým osobným vozidlom ŠKODA FABIA, ŠPZ ZA 431 DS za rok 2010 vo výške 46,98 Eur a za rok 2012 2x51,34 Eur = 102,68 Eur, - náhrada za stratu času: vo výške 674,76 Eur, t. j. služobná cesta Žilina - Banská Bystrica a späť za rok 2006 3x72,50 Eur = 217,50 Eur, za rok 2007 2x78,87 Eur = 157,74 Eur, za rok 2010 1x96,16 Eur, za rok 2012 2x101,68 Eur = 203,36 Eur.

Súd JUDr. Mgr. Štefanovi Buchovi priznal jednu polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny vo výške 253,39 Eur, za podanie na súd „Námietky na protokoláciu“ zo dňa 15. 10. 2010 podľa § 14 ods. 3 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Ďalej mu nepriznal odmenu vo výške 507,20 Eur za podanie na súd „Záverečná reč“ zo dňa 10. apríla 2012 z dôvodu, že mu priznal účasť na pojednávaní dňa 12. 04. 2012 a dňa 03. 05. 2012. Právny zástupca v Špecifikácii trov konania a trov právneho zastúpenia zo dňa 04. 05. 2012 žiadal za účasť na pojednávaní dňa 12. 04. 2012 odmenu vo výške 132,52 Eur, súd mu však priznal 126,80 Eur, t. j. 1/4 odmeny z 507,20 Eur. Ďalej súd nepriznal právnomu zástupcovi žalovaného hotové výdavky za služobnú cestu

osobným motorovým vozidlom ŠKODA FABIA, ŠPZ ZA 431 DS vo výške 23,77 Eur, ktoré vznikli ako rozdiel medzi výpočtom právneho zástupcu (173,43 Eur = 54,41 Eur + 59,51 Eur + 59,51 Eur) a výpočtom súdu (149,66 Eur = 46,98 + 51,34 + 51,34 Eur) z dôvodu, že právny zástupca uvádzal počet kilometrov 218 a súd mu priznal 186 km na jednu cestu Žilina - Banská Bystrica a späť (vzdialenosť Banská Bystrica - Žilina je 93 km).

Rozhodujúc o odvolaní žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 22. novembra 2012, č. k. 2Obo/54/2012 - 567 výrok rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. mája 2012 č. k. 30Cb/404/1995-501, ktorým zamietol žalobu, potvrdil. Napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd dospel k záveru, že otázkou premĺčania uplatneného nároku sa musí súd zaoberať na námietku vždy ako otázkou primárnou, a až následne posudzovať žalobcom uplatnený nárok meritórne. Zásada hospodárnosti konania musí viesť teda konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premĺčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie, napr. výšky zostatku pôžičky, bezdôvodného obohatenia, škody a podobne. So zreteľom na vyššie uvedené, ako aj odvolací dôvod žalobcu, týkajúci sa námietky premĺčania, najvyšší súd najskôr posúdil premĺčanie práva žalobcu. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške, že právo na jeho vydanie možno uplatniť na súde. Rozhodujúca je skutočná a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru najvyššieho súdu, krajský súd v prejednávanej veci dospel k správne právnemu záveru o premĺčaní žalobcom uplatňovaného práva s poukázaním na vznesenú námietku premĺčania zo strany žalovaného, t. j., že žalobca svoj nárok neuplatnil v dvojročnej premĺčacej dobe v zmysle citovaného ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa správne posúdil vzťah medzi účastníkmi konania ako občianskoprávny, nakoľko neboli splnené podmienky aplikácie ust. § 261 Obch. zák. Tvrdenie žalobcu, založené na rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/98, spočívajúce v tom, že námietka premĺčania, vznesená žalovaným, je všeobecná, považoval najvyšší súd za neopodstatnené. V podaní z 25. augusta 2003 (č. 1. 67) žalovaný uviedol, že nárok žalobcu považuje za premĺčaný, pretože pekáreň bola v prevádzke od decembra 1992 a žaloba bola podaná 24. 10. 1995 po uplynutí premĺčacej lehoty. Vzhľadom na stanovisko uvedené v citovanom rozhodnutí a podanie žalovaného, nie je možné uzavrieť, že žalovaný sa len všeobecne vyjadroval k časovému aspektu uplatneného nároku. Dôvodná nie je ani námietka žalobcu, že premĺčacia lehota sa počíta odo dňa právoplatnosti rozsudku sp. zn. 13C 496/93 o vypratanie nehnuteľnosti, teda od 5. mája 1995. Najvyšší súd súhlasil s právnym názorom krajského súdu, že najneskôr od 22. júla 2003 začala plynúť premĺčacia lehota v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože po doručení výpovede žalobcovi dňa 28. marca 2003, podaním z 22. júla 2003 žalovaný vyzval žalobcu na vypratanie nehnuteľností. Výzva na vypratanie nehnuteľností je okolnosť, na základe ktorej žalobca vedel, že preinvestované finančné prostriedky na rekonštrukciu nehnuteľnosti predstavujú bezdôvodné obohatenie žalovaného. V uvedenom čase žalobca taktiež vedel vyčísliť výšku bezdôvodného obohatenia. Preto žalobou uplatnené právo je premĺčané a súdy museli k námietke premĺčania prihliaďnuť.

Ostatné námietky žalobcu súvisiace s oprávnenosťou žaloby označil odvolací súd v dôsledku dôvodne vznesenej námietky premĺčania za právne irrelevantné, nakoľko po dôvodne vznesenej námietke premĺčania nie je opodstatnené skúmať oprávnenosť žaloby.

Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 28. novembra 2012.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/, O. s. p. t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,

konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

V dovolaní uviedol, že súdu predložil ako dôkaz znalecký posudok č. 19/95 zo dňa 16. 02. 1995, ktorý bol doplnený posudkom č. 50/95 znalca Ivana Gašpírika a podľa tohto doplnenia znaleckého posudku sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 160 644,23 Sk i s úrokom z omeškania. Zo znaleckého posudku Ing. Štefana Šubu č. 46/1991 zo dňa 15. 09. 1991, ktorým bola nehnuteľnosť žalovaného ocenená sumou 385 156,- Kčs vyplýva, akú hodnotu mala pôvodne nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného a aký bol jej pôvodný stav pred jej rekonštrukciou. Z obsahu zápisnice z pojednávania, ktoré sa konalo na Krajskom súde v Banskej Bystrici dňa 03. 05. 2012, je zrejmé, že došlo k procesnému pochybeniu na súde prvého stupňa, pretože z obsahu tejto zápisnice nevyplýva, že by súd oboznámil obsah celého spisu, teda, že oboznámil účastníkov konania s výsledkami dokazovania na súde prvého stupňa. Procesné pochybenie súdu prvého stupňa spočíva i v tom, že napriek jeho námietkam voči znaleckému posudku č. 10/2007 súdom ustanoveného znalca Ing. Petra Batoryho súd tohto znalca nevyzval na doplnenie znaleckého posudku, nevypočul znalca na pojednávaní a nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie, teda postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je podľa názoru dovolateľa zrejmé, že i podľa súdu na jeho strane došlo k plneniu bez právneho dôvodu v prospech žalovaného, a že bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného skutočne aj vzniklo, avšak neuvádza, v akej výške, iba tvrdí v odôvodnení, že návrh bol zamietnutý z toho dôvodu, že cena za rekonštrukciu nehnuteľnosti bola zaplatená z časti z úveru, ktorý splatila obec, teda žalovaný a z časti z dotácie, ktorá mu bola poskytnutá. Toto tvrdenie súdu prvého stupňa neobstojí, a to z toho dôvodu, že úver bol poskytnutý peňažným ústavom žalobcovi, a to Investičnou bankou, pobočka Banská Bystrica, na základe úverovej zmluvy č. 63S0191 zo dňa 30. 09. 1991 na 600 000,- Kčs a na základe úverovej zmluvy č. 63S02091 zo dňa 30. 09. 1991 na 1 000 000,- Kčs a tieto úvery plácal žalobca a nie obec Štiavnik. Pokiaľ ide o dotáciu, ktorá mu bola poskytnutá na základe rozhodnutia o poskytnutí dotácie č. k. 379/91 zo dňa 11. 10. 1991 Regionálnou pozemkovou a informačnou službou MPVŽ SR Žilina, táto dotácia mohla byť poskytnutá len fyzickým osobám, nemohla byť poskytnutá právnickým osobám, teda ani žalovanému, a preto námietka žalovaného, že táto dotácia sa má započítať na náklady rekonštrukcie, ktoré boli žalobcom vynaložené na nehnuteľnosť, a to dom č. s. XX postavený na zast. ploche C KN parc. č. XXX kat. úz. T., pokiaľ bola súdom uznaná, je i obchádzaním zákona a je v rozpore s platnou právnou úpravou. Obec Štiavnik nemá oporu v žiadnom ustanovení platnej právnej úpravy v tomto tvrdení. Dovolateľ poukázal na rozhodnutie Daňového úradu Bytča č. k. 1780/92 zo dňa 07. 12. 1992, ktorým sa domáhala vrátenia tejto dotácie poskytnutej pod č. k. 379/91 zo dňa 11. 10. 1991, do štátneho rozpočtu vo výške 959 886,- Kčs. Toto rozhodnutie bolo i právoplatné a bol vydaný aj exekučný príkaz v priebehu konania v tejto právnej veci na súde prvého stupňa. Žalobca tvrdí, že je bez právneho významu v tejto právnej veci skúmať, či vrátil čerpanú dotáciu Daňovému úradu Bytča, resp. do štátneho rozpočtu, pretože jediným subjektom, ktorý by sa mohol domáhať vrátenia dotácie, je iba Slovenská republika, zastúpená Daňovým úradom Bytča a žalovaný nepredložil žiadnu listinu, na základe ktorej by bol nadobudol túto pohľadávku štátu. Z týchto dôvodov náklady na rekonštrukciu nehnuteľnosti žalovaného nemohli byť pokryté poskytnutým úverom peňažným ústavom a dotáciou, ktorá bola poskytnutá iným subjektom, ktorý sa napokon jej vrátenia i domáhal vydaním exekučného príkazu, ale až po podaní žalobného návrhu na súde prvého stupňa žalobcom. Rekonštrukčnými prácami vynaloženými žalobcom došlo k zhodnoteniu nehnuteľnosti žalovaného. V tejto právnej veci však súd prvého stupňa nezisťoval dôsledne všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti žalovaného pred vykonanými rekonštrukčnými prácami apo ich vykonaní. Krajský súd Banská Bystrica nezistil, ako sa investíciami žalobcu zhodnotila celá nehnuteľnosť žalovaného. Pokiaľ ide o závery a hodnotenia znaleckého posudku č. 05/2008 Ing. Ivety Sedlákovej, tento znalecký posudok zohľadňuje iba účtovný stav predložených listinných dokladov žalobcom a žalovaným, avšak posúdenie právneho stavu je na súde. Žalovaný nikdy nevykonával voči žalobcovi žiaden jednostranný právny úkon smerujúci k započítaniu a ani sa nedomáhal voči žalobcovi iného plnenia v súvislosti s predmetom tohto sporu ako vypratanie nehnuteľnosti v jeho vlastníctve. Na základe týchto skutočností závery znaleckého posudku č. 05/2008 Ing. Ivety Sedlákovej nemôžu slúžiť ako podklad pre právny záver v tomto konaní.

Dovolateľ poukázal na procesnú rovnosť sporových strán a i na tú skutočnosť, že pokiaľ si žalovaný uplatňuje pre seba práva, ktoré patria inej právnickej osobe, resp. fyzickej osobe, jej konanie je v rozpore s dobrými mravmi a takýto jej postup možno hodnotiť i ako obchádzanie zákona. Odvolací súd svojím postupom porušil právo žalobcu na spravodlivý proces, pretože svoje rozhodnutie nečakane založil na právnych záveroch súdu prvého stupňa, pričom však tieto právne závery nemajú oporu v platnej právnej úprave a ani v judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Takéto odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu neobstoí a naopak právny záver a vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom sú nesprávne a v rozpore s platným právnym poriadkom.

Závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. k. 20bo/54/2012 zo dňa 22. 11. 2012, považuje dovolateľ v merite veci za vecne a právne nesprávne, pričom poukázal aj na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré pre neurčitosť a nekonkrétnosť, neúplnosť, je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O. s. p., navyše zaťažuje konanie inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Následne dospel k záveru, že takýmto rozhodnutím došlo vo vzťahu k žalobcovi k odňatiu práva konať pred súdom. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preukázať jeho správnosť a umožniť jeho kontrolu v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Rozhodnutie musí byť preto vždy riadne odôvodnené a nedodržanie tejto zásady je porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ust. § 157 ods. 2 O. s. p. je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu vykladať a uplatňovať v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí teda jasne a zrozumiteľne dávať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takémuto uplatneniu.

Rozsudok odvolacieho súdu podľa názoru dovolateľa a konanie pred ním trpí i tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Touto inou vadou je aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého týmto dovolaním pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Žalovaný sa k podanému dovolaniu vyjadril tak, že s ním nesúhlasí, považuje ho za nedôvodné a navrhol, aby ho dovolací súd zamietol. Zároveň si uplatnil aj trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom.

Podľa § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku, je prípustné:

- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1),
- proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2) a prípustné je aj
- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

V prejednávanej veci nejde o žiaden z vymenovaných prípadov, preto prípustnosť dovolania z § 238 O. s. p. nemožno vyvodiť.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. Jedným z dôvodov zakladajúcich vždy prípustnosť dovolania je aj prípad, keď bola účastníkovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), ktorého sa dovoláva žalovaný. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa dovolateľa, v konaní súdov došlo k takémuto pochybeniu.

Podľa názoru dovolacieho súdu k vytýkanému nesprávnemu postupu v prejednávanej veci nedošlo. Skutočnosť, že odvolací súd nevykonával dôkaz navrhnutý žalobcom, nemožno považovať za postup, ktorým by súd odňal možnosť konať pred súdom. Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Tento názor zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí, uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993. Platí to v plnom rozsahu aj o takom dôkaze, ktorý účastník zo svojho subjektívneho hľadiska považuje za vysoko významný. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Skutočnosť, že súd nevykonával taký dôkaz, ktorý by bol podľa účastníka spôsobilý privodiť zvrat v skorších skutkových zisteniach, by mohla mať za následok neúplné zistenie skutkového stavu, vedúce k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, by síce zakladala dôvodnosť dovolania, nebola by však odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.), ktoré by zakladalo prípustnosť dovolania.

To, či skutkové a právne závery, založené na dokazovaní vykonanom bez zreteľa na navrhnuté a nevykonané dôkazy, sú správne alebo nie, možno v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, že by z určitého dôvodu bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo. Žalovaný mohol v konaní využiť svoje práva a uplatniť procesným predpisom dovolený vplyv na priebeh konania a rozhodnutie súdu. Mal možnosť vyjadriť svoj názor na to, aké skutkové zistenia sa majú z vykonaných dôkazov vyvodíť, ako sa majú právne hodnotiť, ako sa majú príslušné predpisy hmotného práva na vec správne aplikovať a aký konečný záver o dôvodnosti žaloby sa má z nich vyvodíť. Skutočnosť, že odvolací súd jeho skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neakceptoval, nemožno považovať za odňatie práva konať pred súdom.

Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom aj v skutočnosti, že súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 03. 05. 2012 neoboznámil obsah celého spisu, teda, že neoboznámil účastníkov konania s výsledkami dokazovania na súde prvého stupňa.

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 03. 05. 2012 dovolací súd zistil, že súd prvého stupňa prítomných účastníkov oboznámil s obsahom spisu a s doterajším priebehom konania. Zápisnica o pojednávaní je verejnou listinou a s poukazom na ust. § 134 O. s. p. platí domnienka pravdivosti všetkých údajov v nej uvedených, ak sa nepreukáže opak. Keďže dovolateľ svoje tvrdenie nepreukázal, resp. pravdivosť skutočností uvedených v zápisnici nevyvrátil, je nepochybné, že platí to, čo je uvedené v zápisnici z pojednávania.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa riadne oboznámil účastníkov s obsahom spisu a s doterajším priebehom konania nedošlo jeho postupom na pojednávaní dňa 03. 05. 2012 k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo riadne odôvodnené.

Vzhľadom na uvedenú námietku žalobcu bolo potrebné zaujať právny záver o tom, či nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Je potrebné uviesť, že vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (napr. II. ÚS 261/06). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje až intenzitu vady konania v zmysle § 237 O. s. p.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam - vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (§ 237 O. s. p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 O. s. p., považuje síce za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), nie však za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania.

Uvedený záver je obsiahnutý už v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 111/1998 (časť právnej vety „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“). Z tohto judikátu vychádza dlhoročná ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá považuje nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za vadu konania, ktorá môže zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť podľa § 237 ods. 1 O. s. p. O aktuálnosti uvedeného judikátu svedčí okrem iných aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. novembra 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011, podľa ktorého uvedený právny názor k výkladu § 237 písm. f/ O. s. p. považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľný a neporušujúci základné práva sťažovateľa.

Dovolací súd, vychádzajúc z uvedeného preto dospel k záveru, že na vytýkanú vadu rozhodnutia odvolacieho súdu - nedostatočné odôvodnenie, by mohol prihliadnuť len vtedy, ak by bolo dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu prípustné z iného dôvodu.

Zároveň je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré účastníkmi navrhnuté dôkazy vykonal, k akým skutkovými záverom došiel, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nespĺnení podmienok pre vyhovie návrhu zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil. Právne závery odvolacieho súdu práve vzhľadom na skutočnosť, že boli založené na rovnakých hmotnoprávných ustanoveniach právnych predpisov, nemohli byť pre účastníkov konania prekvapivé, resp. nečakané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

K námietke dovolateľa, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto

povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci viď § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.).

Žalobca napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právny posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O. s. p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania žalobcu). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., ani z § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 218 ods.1 písm. c/ O. s. p., odmietol, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Dovolací súd priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania (trovy právneho zastúpenia) za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu žalobcu, odmenu vo výške 499,57 Eur + režijný paušál vo výške 7,81 Eur, spolu trovy dovolacieho konania 507,38 Eur.

Dovolací súd žalovanému nepriznal odmenu za úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, nakoľko právny zástupca žalovaného ho zastupoval v konaní aj pred odvolacím súdom a súdom prvého stupňa, ktorý mu za tento úkon odmenu aj priznal. Aj keď právoplatnosťou rozhodnutia účastníkovi a jeho právnenému zástupcovi voči súdu zaniká plnomocenstvo na zastupovanie účastníka v súdnom konaní, avšak podľa názoru dovolacieho súdu táto skutočnosť nezakladá dôvod na priznanie trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.